

B1c impressionisme : uitleg, theorievragen, praktijkopdracht

M.Heine 2013

Vraag 1

Leg aan de hand van afbeelding 1 uit wat *toetsjes* zijn.

Afb.1

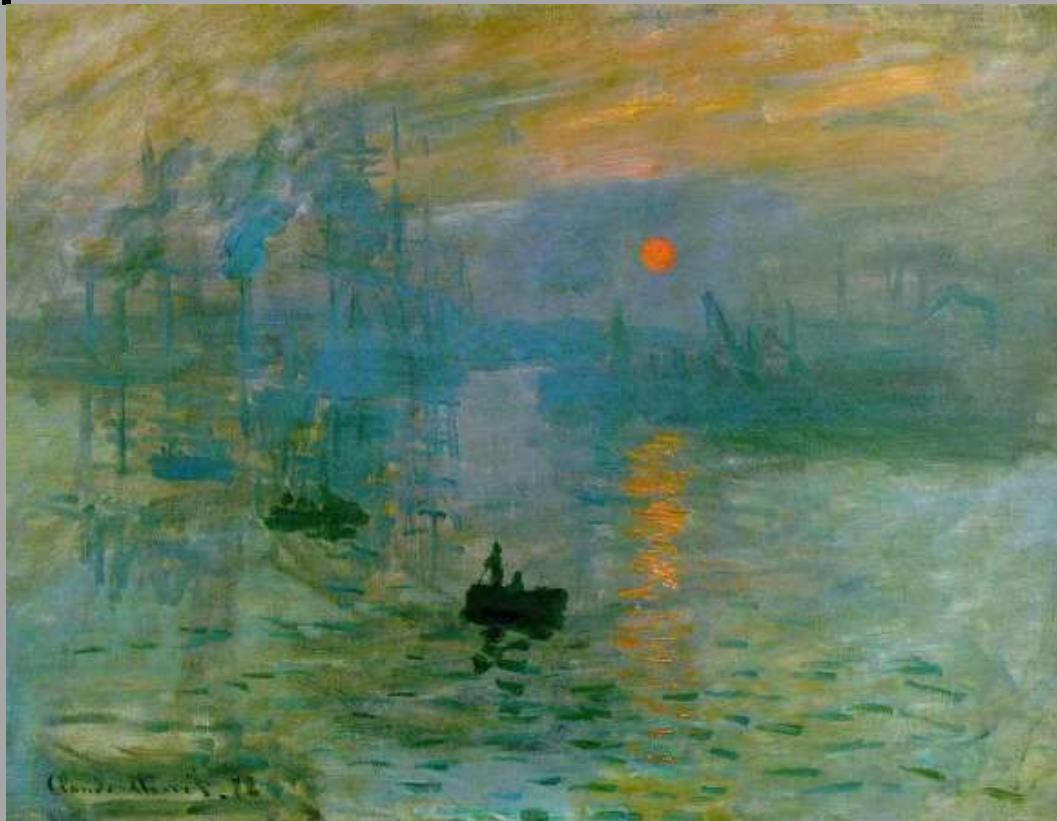

Impressionisme, het begin

In 1872 wilde een schilder, Claude Monet meedoen aan de jaarlijkse tentoonstelling van schilderijen in Parijs. Hij deed dat met het schilderij hieronder, dat hij de titel meegaf: “impressie van een opkomende zon”.

Vraag 2

Wat betekent het woord *impressie*?

Afb.2

Schandaal

Het schilderij van Monet werd geweigerd voor de tentoonstelling: het schilderij is heel anders geschilderd dan wat gebruikelijk was in die tijd, rond 1875. Ook het onderwerp van zijn werk wijkt af. Dat veroorzaakte een schandaal!

Vraag 3

Vergelijk afbeelding 2 en afbeelding 3 hieronder.

Noem twee manieren waarop afb. 2 in de manier van schilderen verschilt van afb.3

Leg ook uit hoe het onderwerp van afb.2 verschilt van afbeelding 3.

Afb.3

Afb.2

Er waren echter meer schilders die, net als Monet, in toetsjes wilden gaan schilderen. In plaats van fantasielandschappen te schilderen, wilden ze buiten gaan schilderen, in de natuur. Het kwam daarom goed uit dat de verftube net was uitgevonden!

Deze schilders wilden de natuur laten zien zoals ze was: gewone mensen en onderwerpen, vieze kleren, licht, storm, rook, zonlicht en regen.

Vraag 4

Waarom was de uitvinding van verftubes belangrijk voor het buiten schilderen?

Bij het buiten schilderen door impressionisten was vooral de lichtindruk van dat moment voor hen heel belangrijk. Ze schilderden dan ook heel snel!!

Vraag 5

Leg uit waarom je snel moet schilderen wanneer je een lichtindruk wilt vastleggen in je schilderij.

onderwerpen van impressionistische schilderijen:

- het moderne leven van toen: stad (flaneren), vermaak, industrie, bruggen, modern transport (trein), gaslicht
- natuur: openlucht, tuinen, landschap, water

Afb.4

Vraag 6

Leg uit waarom het onderwerp van afbeelding 5 past bij de impressionisten.

Afb.5

Vraag 7

Leg ook uit waarom het onderwerp van afbeelding 6 past bij de impressionisten.

Afb.6

Fotografie

Omstreeks 1850 was de fotografie uitgevonden.

Deze uitvinding had grote gevolgen voor schilders! Een foto was immers goedkoper dan een schilderij.

Van de Nederlandse impressionistische schilder Breitner zijn veel foto's bekend. Bekijk afbeelding 7, een foto uit 1900 van Breitner. Op afbeelding 8 zie je een schilderij van Breitner.

Vraag 8

Waarvoor gebruikte Breitner foto's als die van afbeelding 7, denk je? Leg uit waaraan je dat kunt zien.

Afb.8

Afb.7

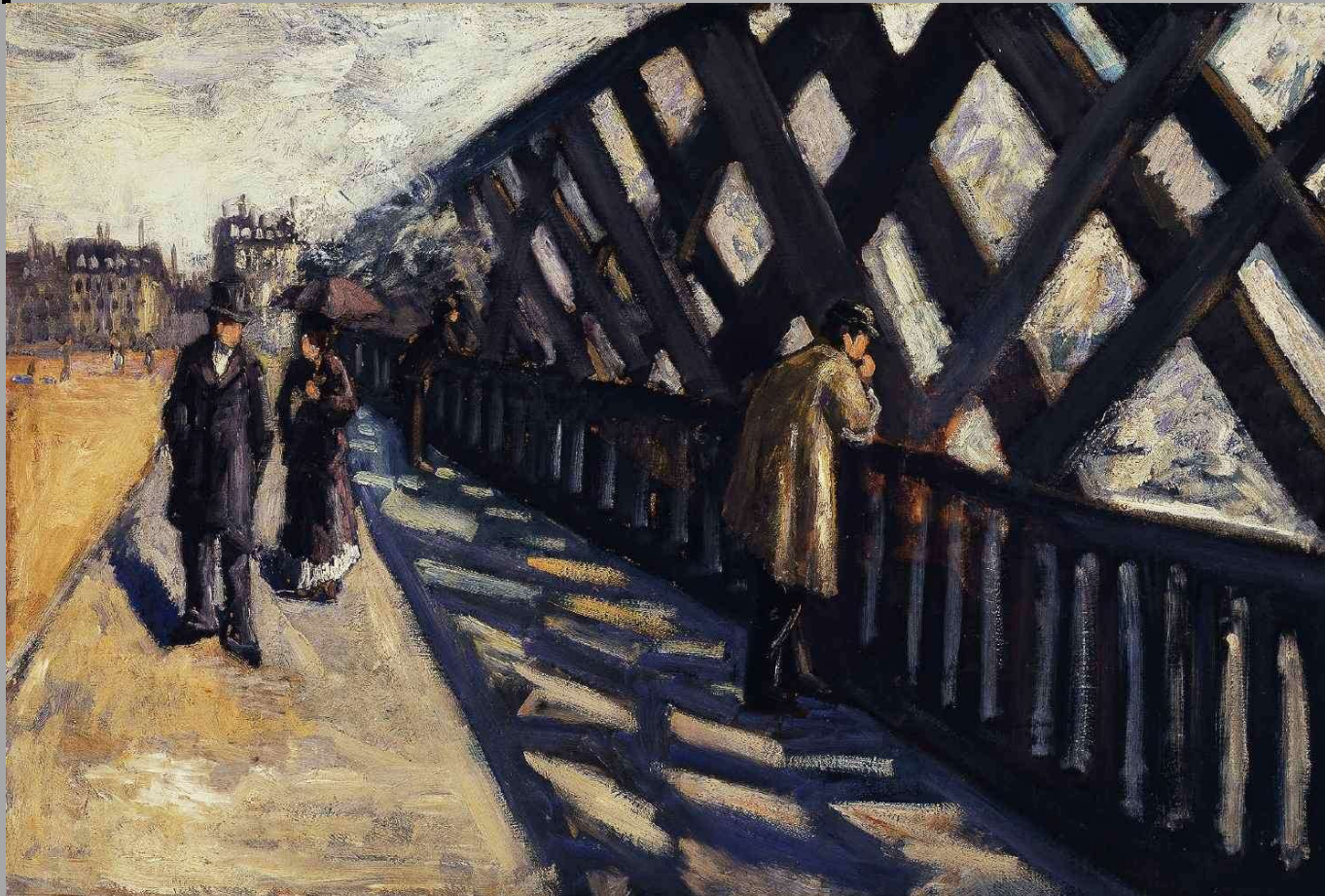

Niet van alle impressionistische schilders zijn foto's bewaard gebleven. Toch kunnen we aan hun schilderijen vaak de invloed van fotografie zien.

Vraag 9

Leg uit hoe we aan de compositie van afbeelding 9 de invloed van fotografie kunnen zien.

Afb.9

Impressionisme en licht

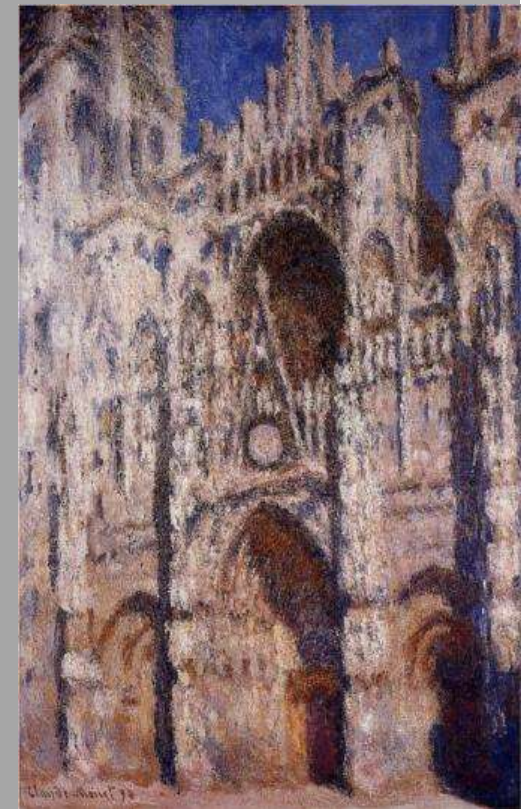
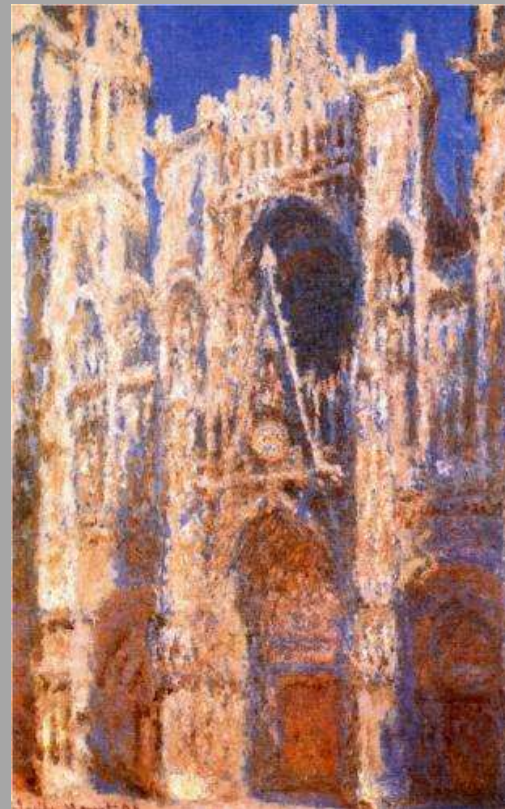
Tijdens het schilderen in de open lucht was 'licht' het belangrijkste aandachtspunt voor de impressionisten.

Op afbeelding 10 zie je een selectie uit de enorme serie van schilderijen die Monet steeds van dezelfde kerk maakte, maar op een ander moment van de dag.

Vraag 10

Leg uit hoe Monet licht en schaduw in deze werken vertaalde naar kleur.

Afb.10

Afb.11

Impressionisme en licht

Ook op de afbeelding hiernaast zie je dat de schaduw van de vrouw op het gras in een andere kleur is geschilderd dan het deel van het gras waar het licht wel op schijnt.

Vraag 11

Leg uit wat pastelkleuren zijn.

Waar in afbeelding 11 zie je pastelkleuren?

Vraag 12

Leg uit wat complementaire kleuren zijn.

Waar in afbeelding 11 zie je complementaire kleuren?

Vraag 13

Leg uit wat verzadigde kleuren zijn.

Waar in afbeelding 11 zie je verzadigde kleuren?

praktijkopdracht:

jullie gaan ook zo'n impressionistisch schilderij maken, een landschap.

-zoek een afbeelding (foto) van een landschap: een zeezicht, uitzicht over de bergen, duinen, noem maar op.

-schilder dit landschap (of een uitsnede hiervan) na op een impressionistische manier.

dus:

maak gebruik van toetsjes

let op 'licht'

pasteltinten voor lichte delen, verzadigde kleuren voor schaduwen

heel veel verschillende kleuren mengen

gebruik afsnijdingen

beoordeling praktijkopdracht:

Op deze punten wordt jouw impressionistisch schilderij beoordeeld:

- heb je gebruikgemaakt van toetsjes
- heb je gelet op 'licht'
- heb je pasteltinten voor lichte delen, verzadigde kleuren voor schaduwen gebruikt?
- heb je heel veel verschillende kleuren gemengd
- heb je één of meerdere afsnijdingen toegepast in je schilderij?
- heb je netjes gewerkt?
- is de voorstelling nog herkenbaar als landschap?

tips praktijkopdracht:

- Je kunt je papier *liggend* of *staand* gebruiken
- Maak een grove *compositieschets* van je foto op je papier voordat je gaat schilderen
- schilder zo veel mogelijk van achteren naar voren in het landschap: eerst de lucht en dingen ver weg, daarna meer naar voren, dichterbij in het landschap
- schilder met *kwasten*, niet met *penselen*

